Зустріч Зеленського з Трампом 28 грудня 2025 року: реалістична формула збереження державності, виходу з війни та гарантій майбутнього України

Віктор БЕДЬ
Науково-дослідний інститут стратегічних та політико-правових досліджень Карпатського університету імені Августина Волошина

м. Ужгород,
29.12.2025 р.

Політико-правова аналітика

Між війною, дипломатією і відповідальністю за державу

Зустріч Президента України Володимира Зеленського з Президентом Сполучених Штатів Америки (далі — США) Дональдом Трампом 28 грудня 2025 року відбулася в надзвичайно складний і критичний для Української Держави момент — після одинадцяти років російсько-української війни та майже чотирьох років її повномасштабної збройної агресії.

Переговори проходили на тлі глибокого виснаження українського суспільства, економіки й оборонного ресурсу, значних втрат серед військовослужбовців Збройних Сил України та мирного населення, а також в умовах триваючих

масованих ракетних і дронових ударів російських окупаційних військ по всій території України. Додатковим фактором напруженості стала раптова телефонна розмова Президента США з очільником Російської Федерації Володимир Путін, що відбулася лише за кілька годин до зустрічі з Президентом України.

Перед Україною стоїть екзистенційне завдання:

- зберегти незалежність і суверенітет держави, максимально швидко вийти з війни та не допустити перетворення «миру» на замасковану капітуляцію або відкладену війну.

Абсолютний пріоритет: збереження незалежності та суверенітету України

Ключовим державницьким орієнтиром на цьому етапі міжнародних переговорів є збереження повноцінної незалежності й суверенітету України на підконтрольній території.

Це означає:

- безперервне функціонування української державної влади;
- контроль над внутрішньою та зовнішньою політикою без зовнішнього диктату;
- збереження могутніх та належним чином озброєних Збройних Сил України як суверенного інституту держави;
- недопущення жодних форм «обмеженого суверенітету», «зовнішнього управління» чи нав’язаних антиукраїнських політичних конструкцій.

Україна може тимчасово втратити контроль над частиною територій, але не має права втратити державність.

Саме Українська Держава є ключовим інструментом майбутнього повернення тимчасово окупованих територій, а не навпаки, а також головною гарантією збереження і розвитку української нації, захисту її законних прав та національних інтересів, сталого й благополучного розвитку Української Держави, її повноцінної інтеграції до Європейського Союзу як повноправного члена, а також формування надійної системи внутрішніх і зовнішніх гарантій безпеки.

Тимчасова фактична окупація окремих територій — можлива реальність, але не юридичне визнання

Україна може бути змушена де-факто прийняти тимчасову втрату контролю над частиною окупованих Російською Федерацією територій як вимушений етап для:

- припинення масових бойових дій;
- збереження життів цивільних і військових;
- стабілізації держави.

Проте принципово важливо:

- жодного юридичного визнання окупації, анексії чи будь-яких так званих «нових кордонів»;
- чітке закріплення в усіх можливих домовленостях принципу, за яким тимчасово окуповані території є невід'ємною складовою суверенної території України;
- вирішення питання їхнього статусу в майбутньому виключно відповідно до норм міжнародного права та з обов'язковим урахуванням законних прав і національних інтересів України;
- збереження та посилення міжнародної політики невизнання, а також санкційного, політико-правового й економічного тиску на державу-агресора — Російську Федерацію.

Дотримання саме такого підходу не є компромісом з агресією і не становить капітуляції перед агресором, а, навпаки, слугує збереженню правової перспективи відновлення територіальної цілісності України, захисту її незалежності, суверенітету та державної суб'єктності.

Максимально швидкий вихід України з війни — моральна і державна необхідність

Кожен день продовження російсько-української війни — це:

- масова загибель мирних громадян і військовослужбовців Збройних Сил України;
- руйнування критичної інфраструктури, енергетичного комплексу та національної економіки;
- масові демографічні втрати, вимушена еміграція та депопуляція держави;
- виснаження українського суспільства, зростання соціальної напруги та дезорганізація державних інститутів;

- поглиблення безпекових ризиків, у тому числі послаблення обороноздатності, зростання зовнішніх загроз і ризиків внутрішньої дестабілізації;
- звуження стратегичних можливостей післявоєнного відновлення, ускладнення процесів реінтеграції територій та відновлення людського потенціалу.

Тому максимально швидкий і відповідальний вихід України з російсько-української війни є:

- моральним, управлінським і конституційним обов'язком політичного та військового керівництва перед українським народом, спрямованим на збереження людських життів і захист гідності нації;
- стратегічним і доленосним інтересом Української Держави, без реалізації якого неможливі ані стабільний розвиток, ані довгострокова безпека;
- життєво важливою передумовою збереження української нації та державності, відновлення демографічного, економічного й оборонного потенціалу країни;
- необхідною умовою відновлення ефективного державного управління, суспільної єдності та повноцінного функціонування демократичних інститутів у мирний час.

При При цьому очевидним є те, що швидкість виходу України з війни не може досягатися ціною втрати державного суверенітету, легалізації тимчасової окупації чи руйнування внутрішньої єдності українського народу.

Водночас припинення російсько-української війни має стати щоденним і безумовним пріоритетом внутрішньої та зовнішньої політики української влади, що реалізується у тісній і скоординованій співпраці з міжнародними партнерами України.

З російсько-української війни Україна повинна вийти якнайшвидше — відповідально, рішуче і без гри у смертельно небезпечну "довгу політику", внутрішньополітичні рейтинги чи тактичні маніпуляції, які оплачуються людськими життями та майбутнім держави.

Гарантії безпеки: Збройні Сили України, сучасна зброя та союзницькі механізми

Жодна мирна угода щодо виходу України з російсько-української війни не матиме жодного практичного сенсу без наявності реальних, дієвих і

довгострокових гарантій безпеки. Саме вони є ключовою передумовою недопущення реваншу держави-агресора Російської Федерації та повторення війни в майбутньому.

Фундамент таких гарантій має складатися з трьох взаємопов'язаних компонентів.

1. Збройні Сили України.

Збройні Сили України повинні залишатися головною і незамінною гарантією національної безпеки і територіальної цілісності держави, а саме:

- сильними, чисельно достатніми та технологічно модернізованими;
- забезпеченими стабільним фінансуванням і довгостроковим стратегічним плануванням;
- інтегрованими з оборонно-промисловими комплексами держав-партнерів, включно зі спільним виробництвом озброєнь та військових технологій.

2. Сучасна зброя та системи стримування.

Невід'ємним елементом гарантій безпеки є наявність у України сучасних засобів стримування, здатних унеможливити нову агресію, зокрема:

- ефективні системи протиповітряної та протиракетної оборони (ППО/ПРО) як захист мирного населення, критичної інфраструктури, енергетики та економіки;
- далекобійні засоби ураження як чинник стратегічного стримування агресора;
- дрони, системи радіоелектронної боротьби (РЕБ), антидронові комплекси та елементи воєнізованої робототехніки;
- автоматичні санкційні та обмежувальні механізми, що невідкладно запускаються у разі порушення будь-яких домовленостей з боку Російської Федерації (далі – РФ).

3. Союзницькі гарантії безпеки.

Окремим і принципово важливим елементом є союзницькі гарантії безпеки, які за своїм реальним змістом мають бути співмірними з колективними механізмами захисту, навіть якщо вони набудуть іншої юридичної форми.

Такі гарантії повинні включати:

- чітко і недвозначно зафіксовані зобов’язання держав-партнерів щодо захисту України;
- механізми негайної реакції — політичної, економічної та військової — у разі нової агресії;
- персоналізовану та інституційну відповідальність за бездіяльність або невиконання взятих зобов’язань.

Європейський Союз як стратегічна гарантія безпеки і відбудови

Окремо й принципово важливо:

- прискорений вступ України до Європейський Союз (далі – ЄС) має розглядатися як елемент системи безпеки, а не лише як економічний або політичний проєкт.

Членство України в ЄС означає:

- інституційне закріплення суверенітету України в європейському правовому просторі;
- довгострокові гарантії відновлення, інвестицій і стабільності;
- зменшення ризику реваншу РФ через інтеграцію України в єдину європейську систему;
- підвищення стійкості української демократії та економіки;
- забезпечення верховенства права.

Членство України в Європейському Союзі — це не альтернатива безпеці, а її цивілізаційне підсилення.

Ядерний фактор: стратегічна дискусія, але не інструмент сьогодення

Питання можливого відновлення ядерного військового статусу України присутнє в суспільній та експертній дискусії як реакція на системне порушення міжнародних гарантій безпеки та агресію проти Української Держави. Водночас у поточних геополітичних і воєнних умовах необхідно тверезо зафіксувати таке:

- відновлення ядерного військового статусу не є інструментом швидкого і відповідального виходу України з російсько-української війни;
- подібний крок різко підвищив би ризики неконтрольованої ескалації з боку держави-агресора — Російської Федерації;
- він ускладнив би або унеможливив переговорний процес, досягнення домовленостей про припинення війни та підписання мирних угод;

- створив би серйозні міжнародно-правові, політичні й безпекові ускладнення, зокрема у відносинах з ключовими партнерами України.

За цих обставин відповідальнішим і раціональнішим шляхом на поточному етапі є опора на потужні конвенційні засоби стримування, розвиток Збройних Сил України та формування дієвих союзницьких гарантій безпеки, а не на ядерну ескалацію.

Водночас питання можливого відновлення ядерного військового статусу України не може бути остаточно зняте з довгострокового стратегічного порядку денного. У перспективі воно має розглядатися виключно в контексті системи комплексних гарантій безпеки, з урахуванням не лише триваючої агресії з боку Російської Федерації та завдання виходу України з російсько-української війни, а й зростання глобальних військово-політичних загроз. Йдеться насамперед про діяльність тоталітарних та авторитарних держав, які володіють ядерною зброєю та дедалі частіше розглядають її не лише як фактор стримування, а й як інструмент політичного шантажу, воєнного тиску та потенційної агресії.

Внутрішня стабільність: чому політичні авантюри під час війни є небезпечними

В умовах війни, зокрема триваючої російсько-української, категорично неприпустимими є будь-які внутрішньополітичні авантюри, здатні підірвати єдність суспільства та стійкість держави. До таких дій належать:

- референдуми щодо територій або так званих «компромісів», які фактично легітимізують тиск агресора;
- виборчі кампанії під час активної фази війни, що неминуче призводять до розколу суспільства, загострення внутрішніх протиріч та послаблення державної стійкості.
- політичні ігри й маніпуляції, які деморалізують Збройні Сили України, послаблюють тил і підривають довіру до державної влади.

Подібні дії:

- послаблюють Українську Державу зсередини;
- створюють сприятливе середовище для підривної діяльності Російської Федерації, її спецслужб, політичних проксі-структур та агентури впливу в Україні й за її межами;
- працюють проти національних інтересів і внутрішньої безпеки України, підриваючи здатність держави до ефективного спротиву агресії.

Єдність українського суспільства та консолідована державна воля в умовах війни є не менш важливими, ніж військова сила, сучасне озброєння й міжнародні гарантії безпеки. Без внутрішньої стабільності неможливі ані перемовини з позиції сили, ані відповідальний і безпечний вихід України з війни.

Критична оцінка результатів зустрічі Володимира Зеленського і Дональда Трампа

Зустріч, що відбулася 28 грудня 2025 року, з об’єктивної точки зору:

- не дала на цьому етапі готового та вичерпного мирного рішення щодо виходу України з російсько-української війни;
- водночас окреслила переговорну рамку, базові політичні орієнтири та напрями подальших дипломатичних зусиль.

Разом із тим надмірно м’яка та непрозора тональність дипломатичних контактів Дональда Трампа з очільником держави-агресора — Володимир Путін — викликає обґрунтовану настороженість з огляду на національні інтереси України та досвід попередніх міжнародних домовленостей.

У цьому контексті Україна має виходити з таких принципових реалій:

- інтереси США та України не завжди збігаються автоматично, а тому потребують постійного узгодження й захисту української суб’єктності;
- будь-яка політична чи економічна «велика угода» є неприпустимою, якщо вона укладається за рахунок українського суверенітету, територіальної цілісності чи безпекових інтересів держави;
- держава-агресор — Російська Федерація — сприймає виключно мову сили, стримування та чітких зобов’язань, а не дипломатичну люб’язність або односторонні поступки.

Висновок

Найбільш реалістична та відповідальна формула для України на цьому етапі полягає у такому:

- збереження незалежності та державного суверенітету на підконтрольній території;
- максимально швидкий і відповідальний вихід з російсько-української війни заради збереження життя нації та незалежності Держави України;

- тимчасова де-факто лінія припинення вогню без будь-якого юридичного визнання окупації українських територій;
- потужні та довгострокові гарантії безпеки, що спираються на Збройні Сили України, сучасне озброєння та ефективні союзницькі механізми;
- прискорений вступ до Європейський Союз як стратегічна гарантія безпеки, стабільності та післявоєнної відбудови;
- єдність українського суспільства без внутрішніх політичних авантюр, маніпуляцій і дестабілізації.

Україна та українська нація мають невід'ємне право на мир, життя, суверенітет, незалежність і європейське майбутнє.

І цей мир та це майбутнє мають зберегти Українську Державу, українську націю і свободу, а не стати лише паузою перед новою війною.

Короткий огляд джерел (вибірково)

1. Reuters — Trump says he had "very productive" call with Putin ahead of Zelenskiy meeting, 28.12.2025.
   (факт і характер телефонної розмови Трампа з Путіним перед зустріччю з Президентом України)
   URL: https://www.reuters.com/world/trump-says-he-had-very-productive-call-with-putin-ahead-zelenskiy-meeting-2025-12-28/
   (Дата доступу 29.12.2025).
2. PBS NewsHour — Trump reports "very productive" call with Putin before meeting with Zelenskyy in Florida, 28.12.2025.
   (підтвердження американського публічного наративу щодо попередніх контактів)
   URL: https://www.pbs.org/newshour/world/trump-reports-very-productive-call-with-putin-before-meeting-with-zelenskyy-in-florida
   (Дата доступу 29.12.2025).
3. President of Ukraine held a series of international consultations regarding peace efforts and security guarantees, 29.12.2025.
   (офіційне повідомлення про зустріч президента України з президентом США)
   URL: https://www.president.gov.ua/en/news/u-floridi-prezident-ukrayini-proviv-zmistovnu-ta-konstruktiv-102233 (Дата доступу 29.12.2025).